

Cái cân thủy ngân

Ngày xưa, có một đôi vợ chồng làm nghề buôn bán; vì gian tham mà chế ra một cái cân cán rỗng, bên trong đổ thủy ngân, hai đầu bịt đồng... nhìn vào không ai biết cân thật hay giả. Khi cân hàng bán cho người ta thì dốc cán về đằng móc, còn khi cân hàng mua của ai thì dốc cán cân về đằng quả. Như vậy một cái cân vừa tự nặng vừa tự nhẹ được, thế là bao giờ phần lợi cũng về vợ chồng gian tham ấy.

Không bao lâu vợ chồng ấy trở nên giàu có vì buôn bán lọc lừa.

Vợ chồng sinh ra được hai đứa con trai mặt mũi khôi ngô, học hành thông đạt, thiên hạ ai nấy đều khen là nhà có đại hồng phúc. Một hôm vợ chồng ngồi bàn với nhau:

- Nhà ta bây giờ đã giàu có nhiều, lại được hai đứa con tuấn tú, khôn ngoan và học giỏi. Bây giờ ta đem phá bỏ cái cân điên đảo kia đi, để dành đức lại cho con về sau.

Bàn xong vợ chồng thuận tình làm lễ sám hối, trên cúng Thượng Thiên, dưới cáo Thổ Địa, rồi đem cái cân ra chẻ, chặt và phá bỏ. Khi chẻ ra, bỗng thấy bên trong cái cân có đựng một cục máu đỏ.

Từ đó vợ chồng bảo nhau ăn ở tu nhân tích đức, tránh điều dữ, làm điều lành.

Nhưng sau đó 2 tháng, tự dưng một hôm một đứa con lăn ra chết. Rồi không bao lâu, đứa con còn lại cũng lăn ra chết theo không nguyên có gì cho đáng.

Vợ chồng kêu gào khóc lóc đến là thảm thiết, nghĩ rằng mình đã có bụng cái ác vì thiện mà Trời sao không chứng quả.

Rồi hai vợ chồng rầu rĩ khổ sở, cứ ngồi than dài thở vắn, không buồn động đến việc gì nữa.

Một đêm, hai vợ chồng cùng nằm mơ có ông thần đến bảo rằng:

- Vợ chồng hãy nên lo toan làm ăn tu tỉnh lại, chớ vội ngồi vậy mà trách Trời không có mắt. Trước Trời thấy chúng bây buôn bán gian ác, Trời đã sai 2 con ác quỷ xuống đầu thai phá tan cho hết những của phi nghĩa chúng bây chắt bóp nhặt nhạnh bao nhiêu năm nay. May mà chúng bây sớm biết hối lỗi cải tà quy chánh, tránh dữ làm lành, Trời mới sai bắt 2 con quỷ ấy về. Đừng thương tiếc chúng nó làm chi nữa. Chúng bây cứ ăn ở ngay lành rồi Trời lại đền cho 2 đứa con khác để ngày sau mà nhờ.

Hai vợ chồng biết được có sự liên hoảng hồn, không thương khóc con nữa, lại làm ăn như cũ, nhưng lúc nào cũng tâm tâm niệm niệm, cố gắng làm bao nhiêu điều từ thiện, phúc đức.

Quả nhiên sau lại sinh được 2 đứa con trai khác hẳn lành tử tế, văn hay chữ tốt, rồi sau lớn lên, làm cho cha mẹ được vẻ vang sung sướng trong cảnh về già.

Câu chuyện thì không rõ thực hư, nhưng chân lý thì thực hư quá rõ. Chân lý là làm người phải ăn ở công chính (1).

Nhưng sống công chính thật khó, chỉ một việc nhỏ ví dụ bán chiếc xe đạp cũ “được giá” là đã có thể hưởng tiền trộm (lời lãi) hơn giá trị của chiếc xe... một cách bất công.

Rất tiếc khi có nhiều tội lỗi không được đền ở đời này, mà đợi mãi đến đời sau!

(1) Công chính là công bình và ngay thẳng. (Viện Ngôn ngữ học, Từ điển tiếng Việt, nxb Đà Nẵng 1998),